

ÀMBITS TREBALL FINAL DE MÀSTER

**MÀSTER D'HUMANITATS: Art, Literatura i
Cultura contemporànies**

Estudis d'Arts i Humanitats

Àmbits de desenvolupament del TFM:

- **ART**
- **LITERATURA**
- **CULTURA (i CIÈNCIES SOCIALS)**
- **FILOSOFIA**
- **HISTÒRIA**

ART

Professors/es:

- Joan Campàs Montaner
- Anna Rodríguez Granell
- Pau Alsina Gonzàlez
- Aida Sánchez de Serdio Martín
- Maria Íñigo Clavo

Àmbits temàtics (preferents):

- Art contemporani en general, preferentment d'obres i autors ubicats entre 1980 i l'actualitat.
- Art feminista.
- El mercat de l'art.
- Temàtiques de l'art actual: art i política; art i espectador; art i globalització; art i identitats; art i cos; art i espectador; art i institucions; Ciència i art; art i filosofia.
- Àmbit de cinema: Història del cinema, Estudis fílmics.

Tipologia de treballs:

- Assaig.
- Anàlisi i comentari d'obres (des d'un autor fins comparacions entre autors i narratives).
- Anàlisi d'obres de museus o exposicions significatives (biennals...).

TIPUS I EXEMPLES

Tipus:

L'art com a arma durant la Guerra Freda

Es tracta d'estudiar com artistes com Jackson Pollock, Barnett Newman, Clyfford Still, Robert Motherwell, Willem de Kooning o Mark Rothko van ser utilitzats durant la Guerra Freda, i finançats per la CIA, per exportar i convertir en hegemònica la cultura nord-americana, en defensa de la "llibertat" i en la lluita contra el comunisme internacional.

L'*street art* a Barcelona

Es tracta d'analitzar un projecte concret, per exemple «Murs lliures» de la plataforma RebobinART, en el context de l'evolució de l'art urbà a Barcelona i de l'esforç de la ciutat de reinventar-se.

La pintura catalana contemporània

Es tracta d'estudiar i analitzar la producció artística contemporània a partir de les col·leccions Bassat i la de Can Framis de la Fundació Vila Casas. Es tractaria d'utilitzar la pintura contemporània catalana com estudi de cas de la producció i mercat de l'art contemporani.

Les adquisicions del MoMA d'obres produïdes entre el 2000 i el 2014

Es tracta de trobar les claus explicatives de l'art contemporani a través de la realització d'un museu virtual que aplegui les obres del MoMA produïdes amb posterioritat al 2000. A partir de l'anàlisi i comentari del centenar d'obres que s'hi exposen produïdes en el segle XXI, es tracta de desxifrar els codis semiòtics que permeti la seva comprensió i la seva contextualització dins la Història de l'Art.

Estudi comparatiu entre les fotografies d'adolescents a les seves habitacions de l'obra de Stefano Giogli, *L'unico eri tu*, i l'obra de Rania Matar, *A girl and her room* (2012)

A partir de la reflexió sobre els joves i els seus espais privats, es tracta de comparar l'obra d'aquests dos fotògrafs per tal d'aprofundir en temes de com tracten l'espai privat i la seva presència en les xarxes socials els adolescents d'avui en dia.

Amb els cinc exemples es pretenen donar unes pautes i models de com es poden plantejar treballs de final de màster en l'àmbit de les arts plàstiques. Enumerem-ne algunes característiques:

- plantejar un problema vinculat amb l'art contemporani i, a través d'un treball de camp centrat en determinats autors i obres, contextualitzar el problema i elaborar una tesi explicativa.

- estudiar un determinat projecte i contextualitzar-lo en les seves coordenades artístiques.
- analitzar i comparar les obres d'una o de dues col·leccions, i extreure'n unes narratives i característiques globals
- construir una mena de museu virtual –en funció de la temàtica– i establir els codis que permetin fer de les obres escollides una lectura sincrònica i diacrònica, sobretot des d'una perspectiva semiòtica
- realitzar anàlisis comparades entre obres o exposicions, i relacionar-les amb temes vinculats al seu contingut (en l'exemple donat, amb el tema de la privacitat entre els adolescents i l'ús de les xarxes socials)

Art i cinema.

L'àmbit del cinema ofereix la possibilitat de treballar en un marc ampli que entén el fenomen cinematogràfic a través dels grans esdeveniments del segle XX, és a dir, analitzar la producció cultural en la seva complexa relació amb processos històrics, moviments culturals i polític-socials (la postguerra de 1945, les revoltes de maig del 68, el feminisme dels 70, etc)

Alguns exemples poden ser l'anàlisi de moviments culturals i cinematogràfics, propostes autorals i filmografies, marcs cinematogràfics nacionals, tendències estètiques històriques o contemporànies (narratives, gèneres) a través de casos concrets, transformacions en el marc teòric i incidència en la praxis filmica, etc., tenint em compte la seva relació amb les principals transformacions esdevingudes al llarg del segle XX.

Exemples aplicables a casos d'estudi o tendències globals/nacionals:

- Mutacions del cinema de gènere contemporani (negre, terror, policíac, melodrama). Bases històriques i socials.
- Cinema i estudis de gènere, *Film Studies*, segona i tercera onada feministes.
- Derives teòriques i pràctiques del cinema documental a partir de la Segona Guerra Mundial.
- Consideracions temàtiques: Cinema i transformacions urbanes; Cinema i representació històrica; Cinema i violència; etc.
- Teoria cinematogràfica i ruptures epistemològiques..
- Gramàtiques autorals, propostes estètiques concretes: cineasta o col·lectiu a escollir.

Art i Modernitat

El marc de recerca dedicat a las pràctiques artístiques tindrà en compte l'articulació entre aquestes i el seu context dins de la història cultural occidental. Es proposen línies que considerin qüestions relacionades amb l'art i la Modernitat, sobretot pel que fa als vincles entre art i política en un sentit ampli. Alguns processos i fenòmens on emmarcar possibles treballs de recerca poden ser

- Les continuïtats entre pràctiques vinculades al romanticisme, les crisis de final segle XIX i la I Guerra Mundial: art i misticisme, art i revolucions, art i corrents de pensament (Nietzsche, Bloch, Benjamin, etc), art i moviments reaccionaris, moviments d'avantguarda i política, la vessant utòpica: art i projectes comunitaris
- El vincle entre les arts i els debats culturals dels anys trenta i quaranta: art i política després de la IGM; Modernitat, art i feixismes; polítiques artístiques i estètiques del "modernisme secular"; George Bataille i l'alternativa heterodoxa; etc.

Exemples:

- *L'art català dels darrers quaranta anys a través de les col·leccions Bassat i de Can Framis.* (TFM defensat)
- *Sueños animados: Un análisis comparativo entre Alicia en el país de las maravillas de Lewis Carroll y Alice de Jan Svankmajer.* (TFM defensat)
- *La dansa a Catalunya: entre el clàssic i el contemporani.* (TFM defensat)
- *Sociedad y cultura. Estereotipos en "Ocho apellidos vascos".* (TFM defensat)
- *"Líneas de fuga". Un estudio del Espai d'art contemporani de Castelló a partir de sus modelos expositivos: 1999-2015.* (TFM defensat)
- *La catalogació de l'art eròtic romà del Museu de Badalona* (TFM defensat)
- *Aproximació al cinema espiritual de Terrence Malick i Krzysztof Zanussi* (TFM defensat)
- ¿Es la legitimación del arte urbano en Bogotá una reconciliación entre el arte posmoderno, la sociedad y el Estado de esta ciudad?
- *"Construcción de los personajes cinematográficos en el cine de violencia de género. Estudio comparativo entre las películas españolas Te doy mis ojos (2003) de Iciar Bollaín y No estás sola, Sara (2009) de Carlos Sedes"* (TFM defensat)

LITERATURA

Professors/es:

- Teresa Iribarren Donadeu
- Roger Canadell Rusiñol
- Neus Rotger
- Olivia Gassol Bellet
- Marta Puxan Oliva
- Maite Puigdevall Serralvo
- Joan Pujolar Cos
- Diana Roig Sanz
- Marta Puxan Oliva

Àmbits temàtics (preferents):

- Literatura i migració digital
- Literatura i cinema (estudi d'obres literàries i adaptacions cinematogràfiques)
- Arts escèniques
- Narrativa
- Literatura comparada
- Lingüística, sociolingüística
- Crítica Literària
- Sociologia de la literatura

Tipologia de treballs

- Assaigs interpretatius
- Estudis comparatius

TIPUS I EXEMPLES:

- *Literatura vasca y lectura juvenil en la Comunidad Autónoma Vasca*
- *Análisis y práctica de la potencialidad de la Web 2.0.* (TFM defensat)
- *Marguerite Duras e Hiroshima mon amour.* (TFM defensat)
- *Crònica del Pallars, una lectura interdisciplinària.* (TFM defensat)
- *Jane Eyre: del text a la pantalla.* (TFM defensat)
- *Chien chez Modiano: el escritor y sus animales.* (TFM defensat)
- *La literatura de viajes y la construcción de la identidad nacional rusa en Apuntes de invierno sobre impresiones de verano de Fiódor Dostoievski.* (TFM defensat)
- *El Gran Gatsby y su adaptación al cine. Estudio comparativo entre la novela de F. Scott Fitzgerald y la película de Baz Luhrmann.* (TFM defensat)
- *Condición judía y alteridad en los relatos de Cynthia Ozick.* (TFM defensat)
- *Mundos paralelos en The age of innocence.* (TFM defensat)
- *El suïcidi femení en la literatura catalana contemporània.* (TFM defensat)
- *De Shakespeare a Pirandello, revisión y comparación de los modelos de locura en Hamlet y Enrico IV.* (TFM defensat)
- *"Opera en texans" La divulgació del gènere operístic per al gran públic.* (TFM defensat)
- *Valor social y uso legítimo de las lenguas en Euskadi a partir de dos estudios de caso: La Real Sociedad y el Athletic Club de Bilbao.* (TFM defensat)
- *La disonancia entre sonido e imagen como herencia de la Nouvelle Vague francesa: estudio de la música como estrato "fuera de campo" en Je vous salue, Marie de Jean-Luc Godard y L'amour à mort de Alain Resnais* (TFM defensat)
- *Sabemos lo que somos; pero no lo que podemos ser. De Shakespeare a McEwan: la reescritura de Hamlet en Cáscara de nuez* (TFM defensat)

- *Cartografia literaria digital de la novel·la Miau (1888) de Benito Pérez Galdós (TFM defensat)*
- *La composició culta com a procés de creació neològica: aproximació formal i descriptiva a partir de dos sistemes lingüístics (TFM defensat)*

CULTURA (i CIÈNCIES SOCIALS)

Professors/es:

- Roger Martínez Sanmartí
- Isaac González Balletbó
- Begonya Enguix Grau
- Natàlia Cantó Milà
- Francesc Núñez Mosteo
- Agnès Vayreda Duran
- Aida Sánchez de Serdio Martín

Àmbits temàtics (preferents):

- Gènere, cos, sexualitat
- Classe social
- Consum i cultura popular
- Economia política de la cultura
- Emocions

Tipologia de treballs:

- Assaig
- Treball empíric (anàlisi de cas)
- Anàlisis de contingut
- Etnografies
- Lectures crítiques

TIPUS I EXEMPLES

Tipus:

- Sexualitat i sociabilitat *online*: es tracta d'analitzar les plataformes que han sorgit per l'establiment de relacions eròtic-sexuals mediatades per l'ordinador.
- Representació dels gèneres en els mitjans de comunicació (premsa, televisió, publicitat, mitjans digitals etc.): es tracta de fer una anàlisi crítica, històrica o contemporània, de com es representen els gèneres als mitjans.
- Activismes de gènere: es tracta de portar a terme una anàlisi, històrica o contemporània, dels diferents moviments que tenen el gènere i les relacions de gènere com a nucli articulador (per exemple, feminismes, moviments LGTB, homes igualitaris, etc)
- Economia política de la cultura: consisteix a fer una anàlisi de la lògica econòmica de la cultura, és a dir, com els marcs de decisió des de les indústries culturals condicionen la realitat contemporània.
- Consum cultural i estils de vida: estudi dels consums culturals des d'una perspectiva social, com ara la seva relació amb identitats, formes de diferenciació social, rituals quotidians, estils juvenils, etc.
- Cultura popular: estudi de produccions concretes de la cultura popular contemporània (com per exemple pel·lícules, publicitat, televisió, esports o esdeveniments esportius, estils juvenils, modes, estils musicals o d'altres produccions de la cultura popular)..
- Classe social: anàlisi de l'articulació entre cultura (produccions culturals, representacions, significats compartits, consums culturals, emocions, etc.) i posicions socioeconòmiques..
- Humor: estudi de l'humor des de la seva perspectiva social, i molt particularment el seu vincle amb el desemmascament i l'emascament de l'ordre i les jerarquies socials (per exemple estudi de l'humor en la premsa gràfica, programes de televisió, Twitter, WhatsApp, etc.).
- Imaginaris del futur en la vida quotidiana: quin implícits sobre el futur donem per descomptat en el nostre dia a dia? Quin paper juguen en la nostra vida quotidiana?

- Imaginaris del futur en la literatura i el cinema: quins imaginaris del futur es vehiculen en l'art i els productes culturals? Com s'hi relacionen els seus públics? Com els relacionen (o no) amb la seva vida quotidiana
- Sociologia de la memòria i de l'oblit: A partir de casos d'estudi concrets, analitzem processos de construcció de memòria col·lectiva i com l'oblit va donant forma a allò que recordem
- Sociologia de les emocions: com es perfilen, es defineixen, s'aprenen, es dona sentit i s'expressen les emocions (enfocant sobre emocions concretes) en el nostre context social.

Exemples:

- *Dos mujeres, dos contextos, un género: Clara Campoamor i Pilar Primo de Rivera.* (TFM defensat)
- *Joc, competició i esport.* (TFM defensat)
- *Las adolescencias y los cuerpos.* (TFM defensat)
- *Interacciones artista-público en redes sociales. Un estudio sobre la red social Instagram.* (TFM defensat)
- *INTEL·LIGÈNCIES ARTIFICIALS: Una anàlisi comparativa de les obres cinematogràfiques Transcendence (2014) i Ex Machina (2015).* (TFM defensat)
- *El problema del acontecer escénico teatral, una aproximación fenomenológica a la intencionalidad en el teatro.* (TFM defensat)
- *La identitat en l'era digital. L'impacte d'Internet i les xarxes socials en la concepció identitària dels personatges d'Els jugadors de whist.* (TFM defensat)
- *El encuentro con el otro: Twitter y la narrativa migratoria a través del caso de la crisis migratoria Siria en Europa.* (TFM defensat)
- *La representació social en les sèries de televisió. Estudi de cas: Mom.* (TFM defensat)
- *La representació musical de l'heroi. Anàlisi comparativa de la música de tres versions cinematogràfiques de Batman.* (TFM defensat)

- *La deconstrucció de la normativitat corpòria. Ètica, poder i vulnerabilitat.* (TFM defensat)

FILOSOFIA

Professors/es:

- Francesc Núñez Mosteo
- Pau Alsina González
- Marina Garcés Mascareñas
- Eduard Aibar Puentes

Àmbits temàtics (preferents):

- Filosofia contemporània en general
- Filosofia contemporània i la seva relació-presència e l'art, la literatura i la cultura contemporània
- Filosofia i tecnologia

Tipologia de treballs

- Assaig
- Lectura crítica d'una obra filosòfica, artística o literària
- Metodologia docent
- Creació d'espais virtuals de recursos de pensament filosòfic i científic contemporani

TIPUS I EXEMPLES

Tipus:

- Assaig sobre un **autor o concepte** de Filosofia contemporània.
- Presència/influència d'un corrent filosòfic en un moviment literari, artístic o en una obra d'art concreta, etc.
- Filosofia y política.
- Ètica (bioètica, ètiques aplicades).

Exemples:

- *La dualitat "liberalisme/comunitarisme" en els artistes d'acció de l'Estat espanyol, segons el corpus d'entrevistes fetes durant la primera dècada del present segle.* (TFM defensat)
- *El (O)caso de la Psicología. Un ensayo sobre la crisis de la disciplina.* (TFM defensat)
- *"Més enllà del llindar" Aproximació a la lectura mitocrítica d'Un mag en Terramar i mitoanalítica de la literatura meravellosa.* (TFM defensat)
- *L'estètica "minimalista" a l'obra pianística Lo bo ve per baix de Carles Santos* (TFM defensat)
- *La creació d'arts vives a Europa: lliure o adoctrinada?* (TFM defensat)
- *Fundamentos estéticos de la filosofía de la historia benjaminiana.* (TFM defensat)
- *La fal·làcia de la incompatibilitat entre Comunitarisme i Liberalisme.* (TFM defensat)
- *La tauromaquia en la filosofía contemporánea española.* (TFM defensat)
- *"El procés de fragmentació de l'individu en les societats capitalistes contemporànies. Una contribució al concepte d'atomització de Th. W. Adorno".* (TFM defensat)

HISTÒRIA

Professors/es:

- Jaume Claret Miranda
- David Martínez Robles
- Joan Fuster Sobrepere
- Glòria Munilla Cabrillana
- Marc Gil Garrusta

Àmbits temàtics (preferents)

- Història de la cultura contemporània
- Els usos del passat
- Moments de ruptura, moments de revolució
- Història i estudis postcolonials
- Cultura i patrimoni en temps de conflicte

Tipologia de treballs

- Assaig
- Estudi de cas
- Projecte pedagògic o museístic
- Anàlisi d'una obra o pràctica cultural des d'una perspectiva històrica

TIPUS I EXEMPLES

Tipus:

- **Aliadófilos i germanófilos a la premsa catalana**
A partir d'una sèrie de capçaleres històriques i d'altres de creades expressament pel conflicte, pot seguir-se la influència de la Primera Guerra Mundial a casa nostra i veure com aquesta no va ser tan aliena com la declaració de neutralitat espanyola podia fer suposar.
- **La guerra d'Iugoslàvia des del cine**
Diferents films s'han aproximat al conflicte que va enfrontar les diferents repúbliques ex-iugoslaves a finals de segle XX. Aquestes aproximacions permeten veure com s'ha interpretat i gestionat el conflicte, el trencament i la posterior reconstrucció.
- **La història a la televisió**
L'eclosió de les sèries televisives de culte ha provocat un creixent interès per la història. Moltes d'aquestes sèries tenen un transfons històric quan no un vincle directe. Com es gestionen aquests continguts? com influeixen en la percepció de la pròpia història?
- **El compromís i l'evolució política a partir de l'obra de Marguerite Duras**
Amb una biografia que comença a la colònia francesa d'Indoxina i segueix amb la França ocupada, l'obra de Duras permet, des de la literatura del jo, recórrer la història de la pròpia cultura francesa, enfrontant-se a moments claus com el procés de descolonització, la ocupació i la resistència durant la Segona Guerra Mundial, i la immediata postguerra.

Exemples:

- *Somnis i malsons en el cinema de postguerra de l'antiga Iugoslàvia.* (TFM defensat)
- *El discurso de la islamofobia: La representación del árabe en el cine de Holliwood posterior del 11S.* (TFM defensat)
- *Aeròdroms valencians durant la guerra civil espanyola. Identificació, localització i catalogació* (TFM defensat)
- *La vida cotidiana en Phnom Penh durante el régimen de los Jémeres Rojos.* (TFM defensat)

- *L'origen de les bandes de música a la Comunitat Valenciana: un estat de la qüestió.* (TFM defensat)
- *Els Jocs Olímpics de 1988. Corea del Sud i la celebració de la modernitat.* (TFM defensat)